"Jag fick äta palt med honom i Hjoggböle"



Eva Gedin, vd på Nordstedts förlagsgrupp. Foto: Janerik Henriksson/TT

Han dök upp på förlaget allt som oftast. Hade hunden Pelle i släptåg och var ständigt nyfiken – både på kulturdebatten och på skvaller. Eva Gedin, förlagschef på Norstedts, minns en vän och ett stort författarskap.

Hon har svårt att hitta orden. Stor sorg – ändå kom inte beskedet som en överraskning. P O Enquist har haft en vacklande hälsa en längre tid.

P O:s betydelse f\u00f6r Norstedts \u00e4r enorm. Han k\u00e4nde alla p\u00e4 f\u00f6rlaget, han tyckte om att g\u00e4 runt och prata, alltid med hunden Pelle. Han var nyfiken och l\u00e4ste g\u00e4rna andras texter, s\u00e4ger Eva Gedin, f\u00f6rslagschef p\u00e4 Norstedts.

Hon blev inkastad som hans förläggare hastigt 2008, i samband med ett chefsbyte. Det var just när hans succéroman, Ett annat liv kom ut, som senare tilldelades Augustpriset.

– Det blev P O som fick stötta mig och inte tvärtom när jag satt på scenen och skulle ställa frågor till honom. Jag minns en fantastisk bokturné i Västerbotten i samband med att boken skulle lanseras. Jag fick äta palt med honom och hans släktingar i Hjoggböle. Det glömmer jag aldrig, säger Eva Gedin.

Hon beskriver ett mångsidigt författarskap med imponerande intellektuell höjd. Humorn, politiken och nyfikenheten var viktiga teman.

- P O Enquist gjorde dokumentärromanen till en alldeles egen genre, anser Eva Gedin. Ändå är det en annan, mer poetiskt roman, som är en av hennes favoriter.
- Nedstörtad ängel från mitten av 1980-talet tycker jag mycket om. Även Kapten Nemos bibliotek och Liknelseboken har en speciellt plats i mitt hjärta, säger Eva Gedin.



Daniel Sandström på Bonniers förlag. Foto: Pontus Lundahl/TT Daniel Sandström, förläggare och litterär chef på Bonniers, minns en gigant i svenskt kulturliv.

– Det blir lite löjligt att ranka författare men i P O Enquists fall är det bara konstatera att han är en av de absolut största. Han är på den högsta nivån, säger Daniel Sandström.

Han är imponerad av P O Enquists bredd och betydelse.

– Först och främst en lysande författare men också en av landets mest spelade dramatiker utomlands, han skrev flera filmmanus, var i högsta grad med och formade kulturpolitiken under 1970- och 80-talet. P O var dessutom med och utvecklade romankosten under samma tid.

Daniel Sandström nämner Magnetisörens femte vinter från 1963 som en av hans favoritromaner. Där finns ett tema som ofta återkommer hos P O Enquist:

Vi får ofta följa stor gestalt, någon vi kan förlita oss på. Det kan vara en författare eller en predikant, men som vi förr eller senare blir besvikna på. P O Enquist är en upplysningsförfattare. Han sätter sina pengar på upplysningen men han genomlyser också vad det innebar att ha den makten

Jan Almgren

SVD 2020-04-26

https://www.svd.se/jag-fick-ata-palt-med-honom-i-hjoggbole